

ЗАКОН

за несъстоятелност на физически лица

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за откриването и провеждането на производство по несъстоятелност на физически лица, както и последиците от това производство.

Цел на закона

Чл. 2. Производството по несъстоятелност на физически лица има за цел преодоляване на състоянието на свръхзадълженост/неплатежоспособност на физическото лице чрез пълно или частично опрощаване на задълженията му, справедливо удовлетворяване на кредиторите и създаване на възможност на лицето да възстанови своята социална, предприемаческа и трудова активност.

Принципи

Чл. 3. (1) Производството по несъстоятелност на физическо лице длъжник се провежда при спазване на принципите за:

1. публичност и достъпност;
2. добросъвестност и предвидимост;
3. бързина и ефективност;
4. зачитане на правото на труд и достоен живот на длъжника;
5. баланс между интересите на длъжника и кредиторите;
6. възможност за финансово оздравяване на длъжника;
7. гарантиране на правото на защита на участващите страни.

(2) Всички кредитори на физическото лице длъжник имат право на участие в производството по несъстоятелност според правата и привилегиите си, независимо от вида и произхода на задълженията. В производството по несъстоятелност кредиторите запазват дадените обезпечения.

(3) Съдлъжниците и третите лица, предоставили имущество в обезпечение, както и поръчителите, не се ползват от последиците на производството по отношение на главния длъжник.

Подкрепа от държавата

Чл. 4. Държавата насърчава и подпомага ефективността на производствата по несъстоятелност на физически лица чрез изграждане на подходяща институционална

среда.

Приложимост

Чл. 5. (1) Производството по несъстоятелност се прилага за физически лица за задълженията им по сделки, сключени за лично потребление или във връзка с упражняването на свободна професия или друга разрешена от закона самостоятелна стопанска или професионална дейност, включително за лицата по чл. 2 от Търговския закон.

(2) Физическите лица длъжници по ал. 1 са:

1. български граждани с постоянен или настоящ адрес на територията на Република България;

2. граждани на държави–членки на Европейския съюз и членовете на техните семейства, които са получили удостоверение за продължително или постоянно пребиваване в Република България повече от 6 месеца преди датата на подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност;

3. граждани на трети държави, получили разрешение за постоянно пребиваване в Република България повече от 6 месеца преди датата на подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност.

(3) Обстоятелствата по ал. 2, т. 2 и 3 се удостоверяват с документи, издадени по Закона за чужденците в Република България или Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.

(4) Законът не се прилага за търговци и лица, по отношение на които са приложими чл. 609, 610 и 611, ал. 1 и 2 от Търговския закон.

Основания за откриване

Чл. 6. (1) Производство по несъстоятелност може да се открие при (вариант 1) свърхзадълженост / (вариант 2) неплатежоспособност на дееспособно физическо лице.

ВАРИАНТ 1: (2) Свърхзадължеността е обективно състояние с траен характер, при което лицето не разполага с достатъчно парични средства, за да изпълни свои изискуеми парични задължения и с оглед очакваните доходи и предстоящи падежи на други задължения, няма да бъде в състояние да удовлетвори кредиторите си по парични вземания в период от време по-дълъг от 12 месеца.

ВАРИАНТ 2: (2) Физическото лице е неплатежоспособно, ако не е в състояние да изпълни свое изискуемо:

1. парично задължение, породено от или отнасящо се до сделка, включително нейната недействителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне или последиците от прекратяването ѝ, или

2. публичноправно задължение към държавата или общините, което не е свързано с търговска дейност,

3. задължение по частно държавно вземане.

(2а) Неплатежоспособността/несъстоятелността се предполага, ако в продължение на най-малко 90 дни физическото лице не може да изпълни едно или повече изискуеми парични задължения на обща стойност повече от пет/десет минимални работни заплати.

(2б) Неплатежоспособността се предполага, когато длъжникът е спрял плащанията. Спиране на плащанията е налице и когато длъжникът е платил изцяло или частично вземанията на определени кредитори.

(3) Производство несъстоятелност може да се открие и общо за двама съпрузи, когато са в съпругеска имуществена общност, ако те поискат това изрично с обща молба или по искане на кредитор. В този случай всеки от съпрузите може да упражнява и правата на съпруга си след откриване на производството.

(4) Производство по несъстоятелност може да бъде открито и при (вариант 1) свърхзадълженост / (вариант 2) неплатежоспособност на недееспособно физическо лице с участието на настойник или попечител и с разрешението на компетентния съд за всяка една процедура.

Чл. 7. Свърхзадълженост не е налице, когато:

1. общият размер на задълженията към момента на подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност не надвишава пет/десет минимални работни заплати за страната;

2. затрудненията на лицето са с временен характер.

Добросъвестност

Чл. 8. (1) Физическото лице длъжник се ползва от производството по несъстоятелност, ако е добросъвестно.

(2) Физическото лице длъжник е недобросъвестно, ако е предизвикало състоянието на неплатежоспособност/свърхзадълженост със свои умишлени действия, ако укрива свое имущество или създава пречки за удовлетворяването на кредиторите в рамките на производство по несъстоятелност.

(3) Недобросъвестността се предполага, ако физическото лице длъжник:

1. в период от две години преди подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност, но след поемане на задълженията, се е разпоредило

със свое значително имущество в полза на свързани лица;

2. в период от две години преди подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност, но след поемане на задълженията, се е разпоредило със свое имущество чрез безвъзмездни сделки или чрез сделки, при които даденото значително надхвърля по стойност полученото;

3. е допуснало нарушения на задълженията си за деклариране на доходи и придобито имущество, за подаване на отчети и декларации, свързани с доходи от дейности, подлежащи на облагане или осигуряване;

4. е осъдено за злоупотреба на доверие, за престъпление срещу кредиторите или за престъпление срещу финансовата, данъчната или осигурителната системи, освен ако е реабилитирано;

5. не е упражнявало право на труд по трудово или служебно правоотношение или по граждански договор или не е упражнявало свободна професия за период по-дълъг от една година преди подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност и не търси активно работа, освен ако е нетрудоспособно или е налице друга основателна причина;

6. има задължения за обезщетение на вреди от умишлено непозволено увреждане, за издръжка и за вземания на работници и служители, произтичащи от трудови правоотношения;

7. е поело задължения за придобиване на луксозни стоки или услуги за личността, освен ако са свързани с неговото здравословно състояние;

8. е укрило свое имущество, което се включва в масата на несъстоятелността, доходи от трудова дейност или друга дейност или не е изпълнило задължение в хода на производството по несъстоятелност.

9. в хода на производството е променило настоящия си адрес, или адреса за призоваване и не е уведомило в 3-дневен срок за това съда или управителя на имуществото;

10. е било обявено в несъстоятелност като физическо лице в последните 10 години или негови сделки или действия са били отменени по чл. 135 от Закона за задълженията и договорите.

(4) Когато обстоятелство по ал. 3 се установи в хода на започнало производство по несъстоятелност, производството се прекратява.

Образци

Чл. 9. Министърът на правосъдието издава наредба, с която утвърждава образци на документите, използвани в производството по несъстоятелност.

Глава втора

ОРГАНИ И УЧАСТНИЦИ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Подсъдност

Чл. 10. (1) Компетентен да разглежда производства по несъстоятелност на физически лица е окръжният съд по настоящия адрес на физическото лице длъжник към момента на подаване на молбата.

(2) Изменение на подсъдността по споразумение на страните не се допуска.

(3) Промяната на настоящия адрес на физическото лице длъжник в хода на производството не влияе на определянето на компетентния съд по несъстоятелността.

Управител на имуществото

Чл. 11. (1) Управител на имуществото е лице, което администрира масата на несъстоятелността и установява и присъединява кредиторите в производството по несъстоятелност.

(2) Управител на имуществото може да бъде държавен съдебен изпълнител, служител към Комисията за защита на потребителите, синдик или лице, което отговаря на изискванията на ал. 3.

(3) За управител на имущество може да бъде назначено дееспособно лице, което:

1. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;
2. има завършено висше юридическо или икономическо образование и не по-малко от 3-годишен стаж по специалността;
3. не е съпруг на длъжника или на кредитор и няма родство с тях по права линия, по съребрена линия – до шеста степен, по сватовство – до трета степен;
4. не е кредитор в производството по несъстоятелност;
5. не се намира с длъжника или с кредитор в отношения, които пораждат основателно съмнение за неговата безпристрастност;
6. не е било обявявано в несъстоятелност в производство по този закон в последните десет години;
7. не е освобождавано като управител на имущество на основание чл. 13, ал. 2, т. 5;
8. притежава застраховка за професионална отговорност;
9. е вписано в утвърден от министъра на правосъдието и обнародван в "Държавен вестник" списък на лицата, които могат да бъдат назначавани за управители на имущество;

(4) Лицата по ал. 2 и ал. 3 преминават специално обучение за осъществяване на

правомощия в производства по несъстоятелност на физически лица и полагат изпит. При успешно издържан изпит получават сертификат, който се издава за срок от 5 години.

(5) Обучението по ал. 4 се осъществява от центрове за професионално обучение по чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

(6) Условието и реда за обучението, подбора и квалификацията на управителите на имущество се определят в наредба, издадена от министъра на правосъдието, министъра на икономиката и министъра на финансите.

(7) Лицата по ал. 2 и ал.3 се заличават от списъка служебно, когато престанат да отговарят на условията за вписване или се установи, че са действали в производство, в което са назначени при условията на конфликт на интереси по ал. 3, т. 3 –5.

(8) Управителят на имуществото зачита личния и семейния живот, достойнството, доброто име и честта на длъжника и съблюдава интересите му като по-слаба страна в производството. Той осъществява правомощията си безпристрастно и съобразно принципите за бързина и ефективност на производството.

(9) Управителят на имуществото не може да договаря със себе си от името на длъжника или да получава вещь от масата на несъстоятелността. Това ограничение се прилага и за придобиване на вещи от съпруга на управителя и неговите роднини по права линия, по съребрена линия – до шеста степен включително, а по сватовство – до трета степен включително.

(10) Управителят дължи на длъжника и на кредиторите обезщетение за виновно причинените вреди при осъществяване на правомощията си.

Служители към Комисията за защита на потребителите

Чл. 12. Председателят на Комисията за защита на потребителите определя със заповед служители, успешно издържали изпита и получили сертификат по чл. 11, ал. 4, които могат да бъдат назначавани от съда за управители на имущество в производства по несъстоятелност на физически лица.

Назначаване и освобождаване на управителя на имущество

Чл. 13. (1) Компетентният съд назначава и освобождава управителя на имуществото с определение.

(2) Името, телефонът и електронният адрес на назначения управител на имуществото се вписват в регистъра на физическите лица в несъстоятелност. В него се вписва и всяка промяна в тези обстоятелства.

(3) Управителят на имуществото се освобождава:

1. по негово писмено искане, отправено до съда;

2. при поставяне под запрещение;
3. когато престане да отговаря на изискванията по чл. 11;
4. при фактическа невъзможност да осъществява правомощията си за повече от 3 месеца,
5. при неизпълнение на задълженията му или при действия, които увреждат интересите на страните в производството;
6. при прекратяване на производството.

(4) Определението на съда по ал. 3, т. 1, т. 2 и т. 6 не подлежи на обжалване. В случай на освобождаване по ал. 3, т. 1 управителят на имущество изпълнява задълженията си до встъпването на нов управител.

(5) Определението на съда по ал. 3, т. 3 - 5 подлежи на обжалване с частна жалба пред съответния апелативен съд. Жалбата се подава в едноседмичен срок от постановяване на определението.

Възнаграждение на управителя

Чл. 14. (1) Възнаграждението на управителя на имуществото се определя от съда по несъстоятелност и се изплаща ежемесечно, като не може да превишава минималната работна заплата за страната.

(2) Съдът по несъстоятелност може да определи и по-високо възнаграждение на управителя на имуществото по негова молба с оглед сложността на производството и обема на цялостната му дейност.

Алтернативни способи за разрешаване на спорове

Чл. 15. На всеки етап от производството по несъстоятелност страните могат да използват алтернативни способи за разрешаване на спора и да прекратят производството, включително чрез избрани от тях медиатори, вписани в регистъра по Закона за медиацията, при условие, че същите са преминали специално обучение относно производството по несъстоятелност на физически лица.

Статистика и контрол

Чл. 16. (1) Окръжните съдилища ежегодно информират Комисията за защита на потребителите за производствата по несъстоятелност на физически лица. Информацията съдържа данни за броя на образуванияте, прекратените и приключени производства по този закон.

(2) Въз основа на информацията по ал. 1 председателят на Комисията за защита на потребителите съставя ежегодно до 15 май доклад за приложението на настоящия закон, който се публикува на интернет страницата на Комисията и се предоставя на министъра на икономиката и министъра на правосъдието.

Глава трета РЕГИСТЪР

Публичен регистър

Чл. 17. (1) Лицата, за които е открито и водено производство по реда на този закон, се вписват в публичен регистър на физическите лица в несъстоятелност към Агенция по вписванията.

(2) Регистърът на физическите лица в несъстоятелност е общодостъпна електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, вписани по реда на този закон, и актовете, обявени по реда на този закон.

(3) За всяко лице се води отделна партида, в която се вписват всички обстоятелства и се обявяват всички актове, за които това е предвидено в този закон.

(4) Вписванията в регистъра се извършват чрез последователно въвеждане на информация за съответните обстоятелства в регистъра.

(5) Обявяването се извършва чрез въвеждане на акта в електронна форма в партидата по ал. 3.

(6) Вписване, заличаване и обявяване се извършват незабавно с акт на съда по несъстоятелността.

Съдържание на регистъра

Чл. 18. (1) В регистъра се обявяват и вписват:

1. датата на подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност на физическо лице, която се приема за начална дата на неплатежоспособността (вариант 2);
2. наложените обезпечителни мерки върху имуществото на длъжника;
3. решенията за откриване на производството по несъстоятелност, за обявяване в несъстоятелност и за прекратяване на производството;
4. определението за назначаване и освобождаване на управител на имуществото;
5. съобщенията и призовките във връзка с производството;
6. поканата към кредиторите за предявяване на вземания.
7. други обстоятелства, подлежащи на вписване и актове, подлежащи на обявяване.

Публичност на регистъра. Удостоверения

Чл. 19. (1) Агенцията по вписванията осигурява безплатен електронен достъп до вписаните в регистъра обстоятелства и съдебните актове.

(2) Неучастващи в производството по несъстоятелност лица могат да получат от

Агенцията по вписванията удостоверява за наличие или липса на вписани обстоятелства в регистъра след заплащане на такса.

(3) Страните в производството имат право да получат удостоверение за вписани обстоятелства или копие от обявен акт без заплащане на такса от всяка служба по вписванията или по електронен път.

(4) Агенцията по вписванията осигурява възможност за едновременна проверка в регистъра на множество лица след заплащане на такса по единен граждански номер при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО. Изпълнителният директор на Агенцията по вписванията определя машинночитаем формат, по който проверката може да се извърши по автоматизиран начин.

(5) Всички вписани обстоятелства и обявени актове относно отделния длъжник стават непублични след изтичане на 10 години от прекратяването на последното производство по несъстоятелност срещу него.

Действие на вписването

Чл. 20. (1) Трети добросъвестни лица могат да се позовават на вписването, дори ако вписаното обстоятелство не съществува.

(2) Невписаните обстоятелства се смятат несъществуващи за третите добросъвестни лица.

Водене на регистъра. Такси

Чл. 21. (1) Регистърът се води от длъжностни лица по регистрацията по чл. 20 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Съхраняването, воденето и достъпът до регистъра на физическите лица в несъстоятелност се уреждат с наредба на министъра на правосъдието.

(3) За издаване на удостоверения от регистъра и за извършване на проверка на множество лица се събират такси в размер, определен с акт на Министерския съвет.

(4) Вписването на обстоятелства и обявяване на актове в регистъра е безплатно.

Глава четвърта ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО

Бързина на производството

Чл. 22. Производството по несъстоятелност на физически лица се провежда при спазване на принципа за бързина в производството.

Служебно начало

Чл. 23. (1) В производствата по несъстоятелност на физически лица съдът може служебно да установява факти и събира доказателства, които са от значение за неговите решения и определения. Съдът следи служебно за допустимостта и надлежното извършване на процесуалните действия от страните.

(2) Съдът е длъжен по време на всички етапи на производството да следи за добросъвестността на физическото лице.

Съобщения и призовки. Адрес

Чл. 24. (1) Физическото лице длъжник се призовава на посочения от него или от кредитора, поискал образуване на производството, адрес. Когато не бъде намерено на този адрес, физическото лице длъжник се призовава по постоянния или настоящия му адрес, по месторабота, както и от всеки друг адрес, който може да се установи от доказателствата по делото.

(2) Кредиторите се призовават на адресите, посочени от физическото лице длъжник, а ако не бъдат открити – по седалището или постоянния или настоящия им адрес.

(3) След постановяване на решението за откриване на производството по несъстоятелност всички съобщения и призовки се обявяват в регистъра и се връчват на лицата по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) След подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност физическото лице длъжник писмено съобщава в 3-дневен срок на съда и на управителя на имуществото всяка промяна в адреса, на който може да бъде призован.

Такси и разноски

Чл. 25. (1) В производството по несъстоятелност се дължат държавна такса за откриване на производството, разноски за събиране на доказателствата и възнаграждение на управителя на имуществото.

(2) Размерът на държавната такса за откриване на производството се определя с акт на Министерски съвет и не може да бъде по-висок от една десета от размера на минималната работна заплата към датата на откриването му.

(3) Когато молбата за откриване на производството е подадена от кредитор, държавната такса се събира от кредитора.

(4) Физическото лице длъжник не внася предварително държавна такса за откриване на производството и разноски за събиране на доказателства в хода на производството.

(5) Разноските в производството се плащат от сумите, предвидени в бюджета на съда/бюджета на Националното бюро за правна помощ. Те се възстановяват от масата на

несъстоятелността след осребряването ѝ и се включват в погасителния план, когато такъв се приеме.

(6) При условията и по реда на Закона за правната помощ физическото лице длъжник има право на безплатна правна помощ.

(7) При прекратяване на делото поради недобросъвестност на физическото лице длъжник, разноските в производството му се възлагат, както и разходите на кредиторите за един адвокат, ако са ползвали такъв.

Субсидиарно приложение

Чл. 26. За неуредените в този закон въпроси се прилагат правилата на Гражданския процесуален кодекс.

Глава пета

ОТКРИВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Молба за откриване на производството

Чл. 27. (1) Производството по несъстоятелност започва по молба на физическото лице длъжник или на кредитор, подадена до компетентния окръжен съд.

(2) Молбата е в писмена форма и съдържа:

1. посочване на съда;

2. трите имена на молителя, ако той е физическо лице, ЕГН, постоянен и настоящ адрес и адрес за призоваване, съответно наименованието, ако е юридическо лице, ЕИК, седалище и лице, което го управлява и представлява;

3. ако молбата е подадена от кредитор: трите имена на длъжника и известния му адрес и други идентификационни данни, ако разполага с такива - телефонен номер, адрес на електронна поща или факс; описание на обстоятелствата, от които произтича вземането му и данни за неизпълнението на задължението на длъжника; данни за състоянието на свръхзадълженост(вариант 1) неплатежоспособност (вариант 2)на физическо лице;

5. искане за обявяване на физическото лице длъжник в несъстоятелност;

(3) Към молбата се прилагат:

1. доказателствата по чл. 78, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, когато молбата се подава от физическото лице длъжник или от кредитор;

2. документ за платена държавна такса, ако молбата се подава от кредитор;

3. пълномощно, ако молбата се подава от пълномощник. Ако пълномощникът е на физическото лице длъжник, пълномощното трябва да бъде изрично и с нотариална заверка, освен ако се подава от адвокат;

4. когато молбата се подава от кредитор – препис от молбата за физическото лице длъжник;

5. ако молбата е подадена от физическото лице длъжник - списък на кредиторите

с посочване на адресите, вида, размера и обезпеченията на вземанията им; опис на личното имущество и имуществото съпружеска имуществена общност; данни за всички останали доходи, източниците на тези доходи и техния размер; декларация, че данните са пълни и верни. Ако молбата е подадена чрез пълномощник, описът задължително се подписва от физическото лице длъжник.

6. когато молбата се подава от кредитор - документи, от които произтичат задълженията, както и номер на банкова сметка за извършване на плащанията.

Решение за откриване на производството по несъстоятелност

Чл. 28. (1) Ако молбата е подадена до ненадлежен съд, той я изпраща до надлежния съд. Съдът, на който делото е изпратено, може да повдигне спор за подсъдност по правилата на чл. 122 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Съдът проверява редовността на молбата. Когато тя не отговаря на изискванията на чл. 27, на молителя се съобщава да отстрани в едноседмичен срок допуснатите нередовности. Ако молителят не отстрани нередовностите в срок, съдът връща молбата.

(3) (Вариант 1) Ако след проверката по ал. 2, съдът намери молбата за откриване на производство по несъстоятелност за редовна, той открива производството с решение, вписва незабавно в регистъра на физически лица в несъстоятелност датата на подаването на молбата и на решението за откриване на производството, назначава управител на имуществото от лицата, вписани в списъка, утвърден от министъра на правосъдието, в случаите, когато молбата е подадена от длъжник, и изпраща съобщение за откриването на производството до Националната агенция за приходите.

(3) (Вариант 2) Ако след проверката по ал. 2, съдът намери молбата за откриване на производство по несъстоятелност за редовна, той с решение:

1. обявява неплатежоспособността на физическото лице длъжник и определя началната дата на неплатежоспособността;

2. открива производството по несъстоятелност;

3. назначава управител на имуществото от лицата, вписани в списъка, утвърден от министъра на правосъдието;

4. допуска обезпечение чрез налагане на заповест, възбрана или други обезпечителни мерки;

(4) Когато молбата е подадена от кредитор и физическото лице длъжник е заявило желанието си да участва в откритото производство, съдът назначава управител на имуществото след представяне на редовен опис на имуществото, документи

удостоверяващи за задълженията и списък на кредиторите му.

(5) Решението за откриване на производството по несъстоятелност се вписва от съда незабавно в регистъра на физически лица в несъстоятелност и не подлежи на обжалване.

Обезпечителни мерки

Чл. 29. (1) Заедно с решението за откриване на производството по несъстоятелност съдът с определение може да наложи обезпечителни мерки с цел запазване на имуществото на длъжника.

(2) Определението по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение и може да се обжалва с частна жалба от длъжника в едноседмичен срок, който тече от връчването му.

Връчване на молба, подадена от кредитор

Чл. 30. (1) Когато молбата е подадена от кредитор, съдът уведомява физическото лице длъжник за решението за откриване на производството по несъстоятелност по отношение на него.

(2) Връчителят е длъжен да потърси физическото лице длъжник поне три пъти в рамките на един месец на посочения в молбата адрес и да залепи съобщение по постоянния и настоящия адрес на длъжника – на вратата или на видно място около нея, с което му се указва, че следва да се яви в съда в двуседмичен срок, за да получи документите по делото за несъстоятелност.

(3) Ако физическото лице длъжник откаже да получи документите по делото, или не може да бъде намерено в продължение на повече от един месец на адресите ал. 2, съдът прекратява производството.

(4) Съдът указва на физическото лице длъжник последиците от производство по несъстоятелност срещу него и му предоставя двуседмичен срок, за да заяви изрично съгласието си за участие в производството. В същия срок длъжникът, заявил съгласие, представя на съда опис на имуществото и останалите приложими документи по чл. 31.

(5) В срока по ал. 4 длъжникът може да заяви, че не желае да участва в производство по несъстоятелност, както и че възразява срещу вземането на кредитора, който е подал молбата за образуване на производството. В този случай съдът прекратява производството с определение, което не подлежи на обжалване.

Опис на имущество и допълнителни сведения

Чл. 31. (1) Описът на имущество се изготвя от длъжника в писмена форма по образец.

(2) Той включва описание на:

1. движими и недвижими вещи на длъжника;
2. вещни права на длъжника върху чужди вещи;
3. налични парични средства на длъжника;
4. парични и непарични вземания на длъжника;
5. други имуществени права на длъжника, включително дялове и акции в търговски дружества, права върху интелектуална собственост и други сродни права;
6. доходи от трудова дейност и други доходи на длъжника за последните 12 месеца.

(3) Към описа се прилагат и допълнителни сведения, включващи други данни като:

1. парични и непарични задължения на длъжника към датата на подаване на молбата за откриване на производството и данни за индивидуализиране на кредитора – трите имена на физическо лице или наименованието на юридическо лице, съответно постоянен и настоящ адрес или седалище;

2. трите имена или наименование и постоянен или настоящ адрес или седалище на лицата, които претендират вземания от длъжника, но които длъжникът оспорва;

3. учредени обезпечения върху имуществото на длъжника и трите имена или наименование и постоянен или настоящ адрес или седалище на кредитора;

4. кредитори с право на задържане и върху кои вещи имат такова право;

5. приблизителни разходи за издръжка на длъжника и лицата, с които живее в едно домакинство, за последните 12 месеца;

6. задължения на длъжника за издръжка;

7. три имена, дата и място на раждане, постоянен или настоящ адрес на членовете на семейството и свързани с длъжника лица;

8. съдебни и арбитражни производства, по които длъжникът е страна;

9. сделки на разпореждане с права между длъжника и свързаните с него лица, както и с други лица за последните 2 години, с посочване на име или наименование, адрес или седалище.

(4) В описа на имуществото или с отделна декларация длъжникът задължително декларира, че данните са пълни и верни.

(5) В случаите, когато молбата е подадена от кредитор и длъжникът е заявил желанието си да участва в откритото производство, ако описът не е изготвен съгласно предвидения образец или не отговаря на други изисквания за редовността си от външна страна, съдът дава на длъжника указания да отстрани нередовността, като му посочва, че при неизпълнение на указанията в едноседмичен срок, ще смята описа за нередовен и ще прекрати производството.

Отговорност за вреди, претърпени от недобросъвестно образувано производство

Чл. 32. Длъжник или кредитор, който подаде молба за откриване на производство по несъстоятелност, като знае, че няма основание за това, дължи обезщетение за претърпените вреди във връзка с производството. Отговорността се урежда по правилата на чл. 45 – 54 от Закона за задълженията и договорите.

Глава шеста ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Проверка на описа и задълженията

Чл. 33. (1) В едноседмичен срок от обявяване на решението за откриване на производството по несъстоятелност съдът възлага на назначения управител на имуществото да извърши проверка за достоверността на документите по чл. 31 и изготви доклад не по-късно от един месец от получаването му. Този срок може да бъде удължен от съда по искане на управителя на имуществото, но с не повече от две седмици.

(2) Заедно с възлагането на управителя на имуществото за извършване на проверка, съдът вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника покана към негови кредитори за присъединяване (за предявяване на вземанията) в срок от един месец с молба до съда и копие до управителя на имуществото. Кредиторът посочва основанията и размера на вземането, привилегиите и обезпеченията, съдебен адрес и представя писмени доказателства.

(3) Управителят на имуществото има право на достъп до информация в съдебните и административните служби в това число Националната агенция за приходите, Националния осигурителен институт, Централния депозитар, Българска народна банка, контролните органи по Закона за движението по пътищата и други институции, които водят регистри за имущество или разполагат с данни за такова. Той може да прави справки и да получава сведения, както и да иска копия и извлечения от документи, като за тези случаи такса не се дължи.

(4) Не е необходимо изрично съгласие на длъжника за проверка на данните от описа. Съдът по несъстоятелността може да разреши на управителя на имуществото и достъп до информацията относно наличното имущество и задълженията на длъжника, която представлява банкова, застрахователна или данъчна тайна.

(5) Всички държавни органи и организации, натоварени с публични функции, както и частни съдебни изпълнители са длъжни да оказват съдействие на управителя на имуществото при изпълнение на неговите правомощия.

Доклад. Процедура

Чл. 34. (1) Съобразно получената информация за задълженията на длъжника,

управителят на имуществото издирва и уведомява посочените в молбата кредитори като присъединява по тяхно искане и новооткритите такива, както и тези по чл. 33, ал. 2.

(2) След изтичане на срока по чл. 33, ал. 1, управителят на имуществото представя пред съда по несъстоятелността доклад за установените от него данни за имуществото на длъжника, което попада в масата на несъстоятелността, както и за задълженията и кредиторите му.

(3) Заедно с доклада, управителят представя, съобразно установените данни за имуществото и задълженията на длъжника, предложение за:

1. Обявяване в несъстоятелност с погасителен план - ако длъжникът има месечен доход, надвишаващ несеквестрируемия минимум по чл. 446 от Гражданския процесуален кодекс и разполага със секвестрируемо имущество по смисъла на този закон;

2. Обявяване в несъстоятелност с ликвидация на имуществото - ако длъжникът има месечен доход в размер на или по-малък от несеквестрируемия минимум по чл. 446 от Гражданския процесуален кодекс, но разполага със секвестрируемо имущество по смисъла на този закон;

3. Обявяване в несъстоятелност при липса на доходи и имущество - ако длъжникът има месечен доход в размер на или по-малък от несеквестрируемия минимум по чл. 446 от Гражданския процесуален кодекс и не разполага със секвестрируемо имущество по смисъла на този закон.

(4) Ако управителят на имуществото установи, че длъжникът е недобросъвестен, няма доказателства, че е неплатежоспособен (вариант 2) или че е изпълнил всичките си изискуеми задължения, или притежава достатъчно имущество, за да ги изпълни в тримесечен срок от датата на постановяване на решението за откриване на производството без опасност за кредиторите, той предлага на съда, заедно с доклада, да прекрати производството.

Насрочване на първо заседание по делото

Чл. 35. (1) В двуседмичен срок след получаване на доклада, заедно с предложението на управителя на имуществото, съдът насрочва първо заседание по делото като призовава длъжника, управителя на имущество и всички известни на съда кредитори.

(2) Съобщение за насрочване на заседанието се изпраща до лицата по ал. 1 и се вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника. Към съобщението се прилагат копия от описа на имуществото, доклада и предложението на управителя на имуществото по чл. 34, ал. 3 и 4.

(3) Кредитори, които не са призовани за заседанието и не са известни на съда и

управителя на имуществото, могат да поискат от съда да ги присъедини към производството с молба с приложени писмени доказателства за съществуване на вземане към длъжника преди съдебното заседание.

Права на кредиторите и длъжника

Чл. 36. Посочените в описа на имуществото кредитори, присъединените такива, както и длъжника, след като се запознаят с описа на имуществото и другите съпътстващи го документи, както и с доклада и предложението на управителя на имуществото по чл. 34, ал. 3 и 4, имат право да изложат писмено становище до съда до датата на първото заседание.

Решение за обявяване на длъжника в несъстоятелност

Чл. 37. (1) В първото заседание могат да участват посочените в описа на имуществото кредитори, както и присъединените такива. Участието на длъжника или негов представител, както и на управителя на имуществото е задължително.

(2) Съдът може да допусне участие и на кредитори, които не са поискали присъединяване по реда на чл. 35, ал. 3, но се явяват в заседанието и представят писмени доказателства за вземанията си.

(3) След даване на ход на делото, съдът запознава страните с доклада и предложението на управителя на имуществото по чл. 34, ал. 3 и 4 и им дава възможност да изразят становища по него, както и да направят възражения и допълнения.

(4) Ако са направени възражения или допълнения, съдът възлага на управителя на имуществото да предостави становище по направените възражения и допълнения в хода на съдебното заседание или в едноседмичен срок от провеждането му.

(5) Съдът по несъстоятелност се произнася в двуседмичен срок от заседанието с решение, с което:

1. обявява длъжника в несъстоятелност и одобрява предложението за избраното производство по чл. 34, ал. 3, т. 1, 2 или 3;

2. прекратява производството в случаите по чл. 34, ал. 4.

(6) В решението се посочват и банковите сметки на кредиторите, по които да се извършват плащанията.

(7) Съдът вписва служебно решението в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника.

(8) Решението подлежи на обжалване пред апелативния съд. Жалбата се разглежда в закрито заседание в двуседмичен срок от образуване на делото. Съдът ако прецени за необходимо, може да разгледа жалбата в открито заседание.

Глава седма

ПОСЛЕДИЦИ ОТ РЕШЕНИЕТО ЗА ОБЯВЯВАНЕ В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Общи положения

Чл. 38. (1) От вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т.1 се спират всички изпълнителни производства срещу имущество, включено в масата на несъстоятелността.

(2) Не се спират тези изпълнителни производства, по които взискателят претендира вземане за издръжка и за вреди от непозволено увреждане.

(3) Изпълнителното производство не се спира и в случаите, когато се иска предаване на вещ, която длъжникът е бил осъден да върне на собственика ѝ.

(4) От вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 се спират висящите съдебни и арбитражни производства срещу длъжника. Не се спират дела срещу длъжника за парични вземания, обезпечени с имущество на трети лица. Спряното производство се прекратява, ако се отнасят за вземания, предявени и приети в производството по несъстоятелност.

(5) От вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 не се начисляват лихви и неустойки.

Маса на несъстоятелността

Чл. 39. (1) Масата на несъстоятелността се състои от всички имуществени права на длъжника към датата на молбата за откриване на производство по несъстоятелност, с изключение на онези, които със закон са определени за несеквестрируеми.

(2) В масата на несъстоятелността се включват и всички секвестрируеми имуществени права на длъжника, придобити до датата на решението за прекратяване на производството.

(3) В масата на несъстоятелността се включва и една втора част от имуществата по ал. 1 – 2, които са съпружеска имуществена общност. Откриването на производството прекратява съпружеската общност върху тези имущества.

Кредитори на несъстоятелността

Чл. 40. (1) Масата на несъстоятелността служи за удовлетворяване на кредиторите с предявени и присъединени вземания.

(2) Кредиторите запазват в производството по несъстоятелност правата по дадено обезпечение.

Давност за вземанията

Чл. 41. (1) От вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 се прекъсва давността за вземанията на кредиторите, които са приети в производството по несъстоятелността.

(2) Ако предявено вземане не бъде прието в производството по несъстоятелност

и за установяването му бъде предявен установителен иск, давността за него се смята прекъсната от датата на подаване на молбата за откриване на производството по несъстоятелност. Ако искът не бъде уважен, давността не се смята прекъсната.

Приемане на наследство от длъжника

Чл. 42. При откриване на наследство след решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 до прекратяване на производството, длъжникът може да го приеме само по опис и не може да извършва отказ от наследство или други права.

Задължение за опазване на масата на несъстоятелността

Чл. 43. (1) Длъжникът и управителят на имуществото са длъжни да вземат всички необходими мерки, за да опазят масата на несъстоятелността.

(2) Умишлените и извършените с груба небрежност действия на длъжника, които водят до намаляване на масата на несъстоятелността, представляват недобросъвестно поведение по смисъла на този закон.

(3) При поискване длъжникът предоставя на управителя на имуществото цялата информация относно сключените от него сделки с кредитори и произтичащите от тях права и задължения, както и за извършените от него разпореждания с имущество, включени в масата на несъстоятелността. Той е длъжен да предостави на управителя на имуществото всички поискани документи и доказателства за извършени от него сделки, за придобити права и поети задължения.

Продажба на бързоразвалящи се вещи

Чл. 44. Съдът може да разреши на управителя на имуществото да продаде, преди да е постановено осребряване, бързоразвалящи се движими вещи от масата на несъстоятелността.

Прекратяване на договори

Чл. 45. (1) Управителят на имущество може да прекрати договор, по който длъжникът е изправна страна, ако той не е изпълнен изцяло или частично.

(2) При прекратяването на договора управителят на имуществото отправя предизвестие от 15 дни. В същия срок длъжникът може да поиска съдът да отмени изявлението на управителя. Съдът се произнася незабавно с определение в закрито заседание, което подлежи на обжалване в едноседмичен срок.

(3) Ако договорът е с продължително изпълнение, съдът по предложение на управителя на имуществото определя обезщетение за другата страна.

Недействителни действия и сделки

Чл. 46. (1) Нищожно по отношение кредиторите на несъстоятелността е направеното след датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност не по установения в производството ред:

1. изпълнение на задължение, което е възникнало в едногодишен срок преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност;
2. учредяване на залог или ипотека върху право или вещь от масата на несъстоятелността, извършено в едногодишен срок;
3. сделка с право или вещь от масата на несъстоятелността.

(2) Извършването на сделка или действие по ал. 1 с влязло в сила решение по иск по чл. 135 от Закона за задълженията и договорите, прави длъжника недобросъвестен по смисъла на този закон.

Остатък от масата на несъстоятелността

Чл. 47. (1) Ако всички задължения бъдат изплатени напълно, остатъкът от масата на несъстоятелността се връща на длъжника.

(2) След вписване на решението за откриване на производството по несъстоятелност до прекратяването му, длъжникът няма право да поема задължения, освен за покриване на ежедневните си битови нужди, както и на членовете на домакинството му, и да изпълнява задължения към кредиторите по несъстоятелността без разрешението на управителя на имуществото предварително и в писмена форма.

(3) При нужда от лечение или друго непредвидено обстоятелство, съдът може да разреши на длъжника да извърши разход на стойност над несеквестрируемия минимум от средства. Определението на съда подлежи на обжалване с частна жалба.

(4) Алинея 2 не се прилага в случаите, когато длъжникът отчуждава свое несеквестрируемо имущество, за да придобие вещи, необходими му за ежедневна употреба.

Глава осма

ОБЯВЯВАНЕ В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ С ОДОБРЯВАНЕ НА ПОГАСИТЕЛЕН ПЛАН

Действие на решението за обявяване в несъстоятелност с одобряване на

погасителен план

Чл. 48. (1) След вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 управителят на имуществото, заедно с длъжника, в едномесечен срок изготвя план за погасяване, който предвижда заплащане на поне 50 % от необезпечените вземания и поне 50 % от обезпечените вземания, но не по-малко от масата на несъстоятелността, за период от 3 до 5 години. Планът може да предвижда и осребряване на секвестрируемо имущество на длъжника.

(2) Срокът за изпълнение на плана не може да бъде повече от 5 години от датата на влизане в сила на решението за одобряване на плана. Той може по изключение да бъде удължен до една година по предложение на управителя на имуществото и след одобрение от съда, ако длъжникът е изпълнявал добросъвестно погасителния план, но непредвидени обстоятелства са възпрепятствали окончателните му плащания по него.

(3) Запазват се правата на кредиторите при удовлетворяване от имуществото, дадено за обезпечение.

(4) Погасителният план предвижда частично опрощаване на остатъка от задълженията, при условие, че за определения период от време длъжникът заплаща посочената в плана част от задълженията си и е добросъвестен.

(5) Погасителният план съдържа:

1. оценка на имуществото в масата на несъстоятелността, която при необходимост може да бъде изготвена и от вещо лице, и възможностите на длъжника да получи доходи в следващите 3/5 години;

2. степента на удовлетворяване на вземанията на кредиторите на несъстоятелността, от които поне 50 % от необезпечените вземания и 50 % от обезпечените вземания;

3. степен на опрощаване на задълженията;

4. срок за изпълнение, който не може да бъде по-кратък от 3 години и по-дълъг от 5 години;

5. размер на вноската;

6. банкова сметка, по която да се извършват плащанията на кредиторите;

7. списък на секвестрируемите движими и недвижими вещи на длъжника, които да бъдат осребрени.

(6) Погасителният план се одобрява, ако:

1. е постигнат баланс между интересите на длъжника и кредиторите;

2. са спазени правилата за несеквестрируемост на доходите и имуществото на длъжника;

3. са съобразени привилегиите и обезпеченията на кредиторите;

(7) Управителят на имуществото представя изготвения план на съда, който връчва

препис от него на длъжника и кредиторите и им дава едноседмичен срок за възражения. Ако постъпят възражения, съдът ги разглежда и се произнася с решение като одобрява, изменя или отхвърля плана. Ако не постъпят възражения в срока, съдът одобрява с решение плана.

(8) Решението подлежи на обжалване в едноседмичен срок.

(9) Одобреният от съда погасителен план е задължителен за длъжника и кредиторите, чиито вземания са възникнали преди датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност.

Чл. 49. При осребряване на имущество на длъжника се прилагат правилата на глава девета.

Чл. 50. Управителят на имуществото вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника 3-месечни отчети по изпълнението на погасителния план и представя на съда окончателен доклад при пълно изпълнение на плана, който също се вписва в регистъра.

Чл. 51. (1) Заедно с 3-месечните отчети управителят на имуществото може да предложи актуализиране на размера на вноската, в случай на новопридобити имущества или увеличени доходи на длъжника. Това предложение се одобрява по реда на чл. 48.

(2) При неизпълнение на погасителния план остатъкът от задълженията не се опрощава, съдът прекратява производството, а кредиторите могат да се снабдят с изпълнително основание или да продължат спрените изпълнителни дела.

(3) След запознаване с доклада по чл. 50 при изпълнение на погасителния план, съдът опрощава остатъка от задълженията, предвидени в плана, и прекратява производството с решение.

(4) Съобщение за решението се изпраща до участниците в производството и се вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника.

Чл. 52. Решението по чл. 51, ал. 2 и ал. 3 подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от получаване на съобщението.

Чл. 53. С влизане в сила на решението за прекратяване на производството всички обезпечителни мерки, наложени в производството, прекратяват действието си. Запорите и възбраните се заличават служебно от съда.

Чл. 54. Ако длъжникът погаси всичките си задължения преди изтичане периода, предвиден в погасителния план, съдът по негово искане прекратява производството. Решението на съда подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от получаване на съобщението.

Чл. 55. (1) До прекратяване на производството по Глава Осма, длъжникът:

1. сътрудничи активно с управителя на имуществото и му предоставя поискани информация и документи;
2. извършва плащанията към кредитори в сроковете, определени в погасителния

план;

3. на всеки три месеца изпраща на управителя на имуществото отчет за изпълнението на погасителния план, към който да прилага доказателства за извършените плащания;

4. информира управителя на имуществото за всяка промяна в доходите си и за допълнително получени парични средства и вещи, включително от завещания или дарения;

(2) По време на изпълнението на погасителния план, длъжникът може да сключва сделки без съгласието на управителя на имуществото, необходими за покриване на ежедневните му битови нужди и на членовете на домакинството му, както и такива отнасящи се до несеквестрируемото му имущество.

Чл. 56. По време на изпълнението на погасителния план, управителят на имуществото следи плащанията към кредитори съгласно погасителния план и финансовото състояние на длъжника според тримесечните отчети.

Глава девета

ОБЯВЯВАНЕ В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ С ЛИКВИДАЦИЯ НА ИМУЩЕСТВО

Действие на решението за обявяване в несъстоятелност с ликвидация на имуществото

Опис на имуществото за осребряване

Чл. 57. (1) След вписване на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 управителят на имуществото в едномесечен срок изготвя опис на секвестрируемите движими и недвижими вещи на длъжника, които могат да послужат за удовлетворяване на кредиторите.

(2) Към опис по ал. 1 се изготвя и прилага още:

1. оценка на имуществото в масата на несъстоятелността, която при необходимост може да бъде изготвена и от вещо лице и възможностите на длъжника да получи доходи в следващите от 3 до 5 години;

2. очакваната степен на удовлетворяване на вземанията на кредиторите на несъстоятелността;

3. очакваната степен на опрощаване на задълженията;

(3) Описът и документите по ал. 2 се одобряват, ако:

1. е постигнат баланс между интересите на длъжника и кредиторите;

2. са спазени правилата за несеквестрируемост на доходите и имуществото на длъжника.

3. са запазени правата на кредиторите при удовлетворяване от имуществото, дадено за обезпечение.

(4) Управителят на имуществото представя опис и документите по ал.2 на съда, който връчва съобщение за изготвянето им на длъжника и кредиторите и им дава

едноседмичен срок за становище и възражения. Ако постъпят възражения, съдът ги разглежда и се произнася с решение като одобрява, изменя или отхвърля описа и документите по ал. 2. Ако не постъпят възражения в срока, съдът одобрява с решение описа и документите по ал. 2.

(5) Решението подлежи на обжалване в едноседмичен срок.

(6) С влизане в сила на решението управителят пристъпва към осребряване на имуществото.

(7) Съдът може да забрани на длъжника да извършва определени сделки, които могат да увредят имуществото му, докато трае осребряването, както и да допусне подходящи обезпечителни мерки, ако такива вече не са били наложени. Ако бъдат осъществени такива сделки, те са недействителни по отношение на кредиторите на несъстоятелността.

Осребряване на имуществото

Чл. 58. (1) Управителят на имуществото изготвя обявление за продажбата, в което посочва данни за длъжника, описание на имуществото, реда и начина на продажба, мястото и деня, в който ще се извърши продажбата, крайния срок за приемане на предложенията в рамките на деня и оценката на имуществото, което ще се продава.

(2) Обявлението се поставя на видно място в сградата на общината по настоящия адрес на длъжника, както и по местонахождението на вещта, в срок не по-кратък от две седмици, преди посочения в обявлението ден. Управителят на имущество представя за публикуване обявлението за продажба в специален бюлетин на Министерството на икономиката в двуседмичен срок преди посочения в обявлението ден за продажба.

(3) Продажбата се извършва по правилата на чл. 717в и чл. 717г от Търговския закон, а за недвижимите имоти оценката на вещта се извършва по правилата на чл. 485 от Гражданския процесуален кодекс.

(4) Купувачът е длъжен в едноседмичен срок от приключване на продажбата да внесе предложената от него цена, като приспадне внесения задатък.

(5) Ако цената не бъде внесена в срока по ал. 4, внесеният от наддавача задатък служи за удовлетворяване на кредиторите, а управителят на имуществото обявява за купувач наддавача, който е предложил следващата най-висока цена, ако не е изтеглил задатъка. Ако този наддавач не внесе цената в едноседмичен срок от обявяването му за купувач, внесеният от него задатък се задържа за удовлетворяване на кредиторите, а управителят на имуществото обявява за купувач следващия по реда на предложените цени наддавач. Процедурата може да продължи до изчерпване на всички наддавачи, предложили цена не по-ниска от оценката.

(6) Когато лицето, обявено за купувач, внесе своевременно дължимата сума, съдът с постановление му възлага вещта или правото в деня, следващ деня на плащането.

Чл. 59. (1) Ако не са се явили наддавачи или не са били направени валидни наддавателни предложения, или купувачът не е внесъл цената, се провежда нова продан с начална цена 90 на сто от оценката и след ново обявяване по реда на чл. 58.

(2) Ако не са се явили наддавачи или не са били направени валидни наддавателни предложения, или купувачът не е внесъл цената в проданта по ал. 1, се провежда нова продан с начална цена 85 на сто от оценката и след ново обявяване по реда на чл. 58.

(3) Когато определен актив от масата на несъстоятелността не може да бъде осребрен при три поредни опита за продажбата му, същият се изключва от нея и се връща на длъжника.

Разпределение на постъпленията

Чл. 60. (1) Когато масата на несъстоятелността бъде осребрена, управителят на имуществото изготвя сметка за разпределение на паричните средства между кредиторите на несъстоятелността по реда, предвиден в чл. 136 и следващите от Закона за задълженията и договорите.

(2) Сметката за разпределението се предоставя на съда, който връчва препис от нея на длъжника и кредиторите и им дава едноседмичен срок за възражения. Ако постъпят възражения, съдът ги разглежда и се произнася с определение като одобрява разпределението или го връща на управителя с указания за изготвяне на ново разпределение. Ако не постъпят възражения в срока, съдът одобрява с определение сметката за разпределението.

(3) Определението подлежи на обжалване с частна жалба.

(4) С влизане в сила на определението по ал. 2 и извършване на плащанията, вземанията на кредиторите се удовлетворяват до размера на осребреното имущество и съобразно разпределението.

(5) По отношение на длъжника се прилагат чл. 55, ал. 1, т. 1, т. 3 и т. 4 и ал. 2.

Постъпления след осребряването

Чл. 61. (1) За период до 5/3 години след влизане в сила на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 длъжникът уведомява управителя на имуществото и съда при придобиването на секвестрируеми средства или имущество, което може да бъде осребрено, съответно разпределено.

(2) Управителят на имуществото осъществява контрол върху имущественото състояние на длъжника в периода по ал. 1 и изготвя 3-месечни отчети до съда и окончателен доклад след изтичането му.

(3) Длъжникът превежда секвестрируемите суми по банкова сметка, указана от управителя на имуществото, а придобитото секвестрируемо имущество се осребрява по реда на чл. 58.

Чл. 62. (1) При неизпълнение на задължението по чл. 61, ал. 1, остатъкът от задълженията не се опрощава, съдът прекратява производството, а кредиторите могат да се снабдят с изпълнително основание или да продължат спрените изпълнителни дела.

(2) След запознаване с доклада по чл. 61, ал. 2 при изпълнение задължението по чл. 61, ал. 1, съдът опрощава остатъка от задълженията и прекратява производството с решение.

(3) Съобщение за решението се изпраща до участниците в производството и се вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника.

Чл. 63. Решението по чл. 62 подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от получаване на съобщението.

Чл. 64. С влизане в сила на решението за прекратяване на производството всички обезпечителни мерки, наложени в производството, прекратяват действието си. Запорите и възбраните се заличават служебно от съда.

Чл. 65. Ако длъжникът погаси всичките си задължения преди изтичане на периода по чл. 61, съдът по негово искане прекратява производството. Решението на съда подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от получаване на съобщението.

Глава десета

ОБЯВЯВАНЕ В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ ПРИ ЛИПСА НА ДОХОДИ И ИМУЩЕСТВО

Действие на решението за обявяване в несъстоятелност при липса на доходи и имущество

Чл. 66. (1) За периода от 5/3 години след влизане в сила на решението по чл. 37, ал. 5, т. 1 длъжникът уведомява управителя на имуществото и съда при придобиването на секвестрируеми средства или имущество, което може да бъде осребрено.

(2) Управителят на имуществото осъществява контрол върху имущественото състояние на длъжника в периода по ал. 1 и изготвя 3-месечни отчети до съда и окончателен доклад след изтичането му.

(3) Длъжникът превежда секвестрируемите средства по банкова сметка, указана от управителя на имуществото, а придобитото секвестрируемо имущество се осребрява по реда на чл. 58.

(4) В периода по чл. 66, ал. 1 длъжникът може да сключва сделки без съгласието на управителя на имуществото, необходими за покриване на ежедневните му битови

нужди и на членовете на домакинството му, както и такива отнасящи се до несеквестрируемото му имущество.

Чл. 67. (1) След запознаване с доклада по чл. 66, ал. 2 при изпълнение задължението по чл. 66, ал. 1, съдът опрощава задълженията и прекратява производството с решение.

(2) Съобщение за решението се изпраща до участниците в производството и се вписва в регистъра на физическите лица в несъстоятелност по партидата на длъжника.

(3) При неизпълнение на задължението по чл. 66, ал. 1, задълженията му не се опрощават, съдът прекратява производството, а кредиторите могат да се снабдят с изпълнително основание или да продължат спрените изпълнителни дела.

Чл. 68. Решението по чл. 67 подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от връчването му.

Чл. 69. Ако длъжникът погаси всичките си задължения преди изтичане на 5/3-годишния период, съдът по негово искане прекратява производството. Решението на съда подлежи на обжалване пред апелативния съд в двуседмичен срок от връчването му.

Чл. 70. С влизане в сила на решението за прекратяване на производствата по глава осма, глава девета и глава десета, непредявените в производството по несъстоятелност вземания, с изключение на тези за умишлено непозволено увреждане, издръжка или за вземания на работници и служители, произтичащи от трудови правоотношения, и неупражнените права се погасяват.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Луксозни стоки“ са вещи, които не служат за задоволяване на обикновените потребности на средностатистическия потребител и имат пазарна стойност над пет минимални работни заплати или са закупени на цена, която надвишава с поне 50 на сто средната пазарна цена на вещь от същия вид или със същата функция със средно качество.

2. „Услуги за личността“ са услуги, свързани с: пътуване; посещения от длъжника или свързани с него лица или организация за тези лица на спектакли, постановки, концерти и други подобни събития; лична охрана; хазарт и услуги, които не могат да послужат за задоволяване на обикновените нужди на потребителя.

3. „Несеквестрируемо имущество“ са движимите и недвижими вещи, уредени в чл. 444 от Гражданския процесуален кодекс, както и:

1. моторното превозно средство, ако то е необходимо на длъжника и членовете на неговото семейство, включително за отиване до/връщане от работното място и е на стойност под осем минимални работни заплати;

2. вещи, за ползване от длъжника, ако е лице с увреждания, за компенсиране на дефицита му като медицински и други пособия.

4. „ежедневни битови нужди“ са нужди, свързани с дома и семейството – ток, отопление, водоснабдяване, храна, транспорт, облекло и други за задоволяване на обичайни ежедневни потребности в разумна степен.

5. „Свързани лица“ са съпруга на длъжника, роднините му по права линия без ограничение в степените, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително, роднините по сватовство до трета степен, мащехата и пастроктът, както и лица, с които е включен в общо домакинство.

6. „Значително имущество“ е имущество, чиято стойност надвишава 10 000 лв.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Производството по този закон се прилага и когато задълженията на длъжника са възникнали преди влизането му в сила, но непогасеният остатък по тях отговаря на условията по чл. 7.

§3. В 6-месечен срок влизането в сила на този закон министърът на правосъдието издава наредбите по чл. 9 и чл. 19, ал. 2.

§4. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон министърът на правосъдието, министърът на икономиката и министърът на финансите издават наредбата по чл. 11, ал. 6.

§ 5. Законът влиза в сила от 1 януари 2020г. /2021 г.